Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Datum: 2026-09-29
SMHI Dnr: 2026/2039/6.3.1
Er referens:

remissvarFU27@naturvardsverket.se
kopia: nadezda.maslova@naturvardsverket.se

Yttrande över Remiss av förslag till regeringen i den fördjupade utvärderingen av Sveriges miljömål (FU27)

SMHI har tagit del av rubricerad remiss. Myndigheten avger svar i bifogad svarsblankett samt i detta missiv.

Generellt

SMHI har valt att inte ställa sig bakom och vara avsändare till slutrapporten då SMHI inte varit med och tagit fram förslagen och formuleringarna för dessa.

Rubriken ”Vilka myndigheter har tagit fram och står bakom förslaget?” med efterföljande listning av myndigheter kan ge felaktig uppfattning att dessa myndigheter redan ställt sig bakom förslaget.

Klimatanpassning och beredskap

Det hade varit önskvärt med tydlighet kring varför dessa tre förslag lyfts framför andra möjliga förslag. Det saknas även tydlighet kring hur dessa förslag har en positiv inverkan på Sveriges miljömål.

SMHI anser även att det är av stor vikt att fler klimatanpassningsåtgärder genomförs. Det är en fördel om dessa åtgärder kan samordnas med andra och ge synergieffekter. Att inrätta en samordnande funktion kan leda till ökad samordning, men omfattningen på

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Postadress SMHI 601 76 Norrköping • **Växel** 011-495 80 00 • **Fax** 011-495 80 01 • **E-post** registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor
Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI
Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI
Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

funktionen i förslaget är stor och risk finns att arbetet inte uppnår den verkan som önskas med den breda omfattningen. En uppföljning av denna nya samordnande funktion och dess resultat är viktig för kontinuerlig förbättring och kunskapsåterföring. Det är även viktigt att stärka de samordnande funktioner som idag finns på länsstyrelserna.

Samordning av klimatanpassningsåtgärder bör utgå från regeringens principer för klimatanpassning, Nationella strategin för klimatanpassning, vilket bör preciseras i förslaget.

Då klimatförändringens effekter är en grund för arbetet att utreda transnationella klimatrisker är SMHIs kunskap värdefull att inkludera i arbetet.

Sidan 17 – Ändra sista meningen till ”Nationella expertrådet för klimatanpassning presenterar i oktober 2026 en samlad uppföljning och utvärdering av klimatanpassningsarbetet.”

Incitament för restaurering av natur

EU:s naturrestaureringsförordning har mål till 2030, 2040 och 2050, medan SMHI senaste klimatscenarier visar att klimatförändringen fortsätter efter 2050 och fram till åtminstone 2100. Naturen och ekosystemen kommer således att utsättas för en fortsatt klimatförändring även efter år 2050, vilket är viktigt att ta hänsyn till vid planering av restaureringsinsatser. Klimatförändringen påverkar både förutsättningarna för restaurering och insatsernas långsiktighet.

Expertrådet för klimatanpassning har nyligen tagit fram en Nationell klimat- och sårbarhetsanalys som innehåller analyser av de största klimatriskerna som Sverige står inför fram till år 2100. En av slutsatserna från rapporten är att skyfall, torka och värmeböljor, tillsammans med långsiktiga trender som stigande medeltemperatur och förlängd vegetationsperiod, medför höga risker för Sveriges odlingslandskap, skogar, fjäll, sjöar, våtmarker samt havs- och kustmiljöer. Riskerna blir mer kritiska vid högre utsläpp av växthusgaser. Mot slutet av seklet väntas flera klimatrelaterade faror bli vanligare eller förändras i hög grad, vilket gör att både farorna och de efterföljande klimateffekterna i högre grad kan sammanfalla. Det innebär att ekosystemen utsätts för flera påfrestningar samtidigt, vilket kan förvärra den samlade riskbilden.

En nationell kartering av gräsmarker kan bidra till mer effektiva restaureringsinsatser och bättre förutsättningar för klimatanpassning. Karteringen kan utgöra ett viktigt planeringsunderlag för att avgöra var insatser gör störst nytta och hur naturvärden kan bevaras i ett förändrat klimat.

Klimatförändringen bör vägas in redan när man väljer ut vilka områden som ska restaureras och detta bör ingå som en del i den metodik som ska utvecklas.

Pilotprojektet det planeras för bör, förutom ett tydligt landskapsperspektiv, även ha ett tydligt klimatperspektiv, så att åtgärderna blir samordnade och hållbara även på lång sikt.

Mer skyddad och varierad skog kan stärka klimatanpassningen genom att exempelvis dämpa höga temperaturer, minska risken för översvämning eller risken för erosion vid kraftiga regn.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Postadress SMHI 601 76 Norrköping • **Växel** 011-495 80 00 • **Fax** 011-495 80 01 • **E-post** registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor
Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI
Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI
Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Kustzonsförvaltning

SMHI tillstyrker förslaget att tydliggöra förhållandet mellan nationell havsplanering och den kommunala och regionala planeringen genom ändringsförlag i PBL (Plan- och bygglagen 2010:900), och ser positivt på om det kan skapa bättre helhetssyn för klimatanpassningsåtgärder, både längs kusten och i havet.

SMHI är generellt positiva till att det tas fram planeringsunderlag som kan underlätta vid intressekonflikter längs kusten och i kustvatten.

Dock tillstyrker inte SMHI förslaget om att länsstyrelsen ska vara ensamt ansvarig för att ta fram planeringsunderlag för länets kust- och havsområde som ska användas på ”alla planeringsnivåer”, mer specifikt den nationella. Flera nationella myndigheter har redan i uppdrag att ta fram nationella planeringsunderlag. Om länsstyrelsen får i uppdrag att ta fram nationella underlag föreligger det risk för missförstånd och hopblandning, och det är inte samhällsekonomiskt rimligt att länsstyrelsen ska ansvara för att på nytt ta fram underlag som redan finns på plats.

Det är också otydligt med vad som menas med att ”ta fram” och vad ”planerings-underlag” betyder i förslaget. På s. 13 nämns exempelvis studier och mätningar till havs, samtidigt som klimatförändringar och klimatanpassning lyfts. För detta finns redan nationella expertmyndigheter som ansvarar för olika typer av data, analyser och metoder. Förslaget behöver förtydligas avseende vilka underlag som i dagsläget saknas, vilka underlag som redan är andra myndigheters ansvar att ta fram och vilka underlag länsstyrelsen ska ansvara för att ta fram jämfört med att sammanställa eller regionalisera befintliga underlag som redan finns tillgängliga.

SMHI tillstyrker förslaget att initiera en utredning om sammanhållen fysisk planering i kustzonen från lokal till nationell nivå. SMHI delar bilden av att det krävs en långsiktig hållbar användning av kust- och havsområden där bland annat anpassning av den pågående havsnivåhöjningen behöver hanteras parallellt med andra samhällsintressen och uppfyllnad av miljömålen. Innehållet i den föreslagna utredningen bedöms relevant för att bidra till att planeringen i kustzonen utvecklas.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av
Linnéa Gimbergson, Maud Goltsis Nilsson, Bodil Wetterbro, Aino Krunegård,
Trine Haugset, Carl Granström, Erik Engström, Simon Pliscovaz och Moa Edman.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Postadress SMHI 601 76 Norrköping • **Växel** 011-495 80 00 • **Fax** 011-495 80 01 • **E-post** registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor
Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI
Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI
Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda